

ఆంధ్ర్యం

- శంకరమంచి పార్లసారథి

అతడు గట్టిగా అరిచేడు. భూమ్యాకాశాలు దద్దరిల్లేటట్లుగా అరిచేడు, చుక్కలురాలి పడేలా, పసిపిల్లలు భయపడేలా అరిచేడు. అతడి కంఠం నిశ్శబ్దంగా, గంభీరంగా వున్న ఆ కాలనీలో భయంకరంగా ప్రతిధ్వనించింది. అతడు అరుస్తూనే వున్నాడు. 'మాటలు ముద్ద ముద్దగా వస్తున్నాయ్. కాళ్ళూ చేతులూ కాగితపు పీలికలతో చేయబడినట్లు మనిషి నిలబడలేక , శివమెత్తినవాడిలా వూగిపోతున్నాడు.

“ నేను మొగుణ్ణె - నన్నే వెళ్ళగొడతావా ? పిల్లలని చూడటానికి వీల్లేదంటావా ? ఏవిటన్నావ్. చెడిపోయానని కదూ - అవును చెడిపోయాను. తాగుతాను. ఇంకా ఇంకా తాగుతాను - చచ్చేదాకా తాగుతాను. నీ జులుం ఏమిటి ? - “ ఇలా సాగిపోతోంది అతడి వాగ్దోరణి. అతడు అంతలా గొంతుచించుకుని అరుస్తున్నా ఎవ్వరూ పట్టించుకోలేదు. కారణం , ఆ కాలనీవాసులకది మామూలే !

అతడి పేరు నాగరాజు. సత్సాంప్రదాయమైన నిండుకుటుంబంలో పుట్టేడు. ఆచార వ్యవహారాలు. పరువు ప్రతిష్టలు ఆస్తి పాస్తులుగా భావించే కుటుంబంలోని పిల్లనిపెళ్ళాడేడు. రత్నాల్లాంటి పిల్లలు, తనూ, తన సంసారం హాయిగా, సంతోషంగా జీవించగలగటానికి కనువైన వుద్యోగం అదనపు అదృష్టంలా భార్యకిగూడా చిన్న వుద్యోగం. అన్ని విధాల అదృష్టం అతడిని అందలం ఎక్కించాలని చూసింది. కాని, కడివెడుపాలలో చిన్న విషపు చుక్కలా అతడికి త్రాగుడు అలవాటయింది. ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా మొదలయ్యిందో ఎవ్వరికీ తెలీదు. కానీ అలవాటయింది. ఆ రాక్షసి అతడిని తనకి బానిసని చేసుకుంది. మొదట్లో కొద్ది కొద్దిగా, నాగరికత ముసుగులో త్రాగేవాడు. అటు తర్వాత, ఆ ముసుగుని తొలగించి బాహుటంగా, విచ్చల విడిగా త్రాగేవాడు. ఆపైన భార్యపిల్లల భవిష్యత్తుని తాకట్టు పెట్టి త్రాగేవాడు. ఇప్పుడతనికి తెల్లవారేది త్రాగటానికి. మధ్యాహ్నమయ్యేది త్రాగటానికి - చీకటిపడేదీ త్రాగటాకే !

ప్రస్తుతం బ్రతికేందుకు త్రాగేస్థితికి దిగజారేడు.

మణి, అతడి భార్య రూపవతి, గుణవతి. భర్తని ప్రేమించమని, పూజించమని, సర్వస్వమనుకోమని చెప్పిన తల్లి తండ్రుల మాటలు తు.చ. తప్పకుండా పాటించింది. గుండెల్లో పెట్టి పూజించింది కానీ. నాగరాజు అంతటి అదృష్టాన్ని భరించలేనట్లు, వ్యసనానికి లోనయ్యాడు. మొదట్లో, భర్తకి సలహారూపకంగా మంచిగా చెప్పింది. లాలించి బుజ్జగించి పసిపిల్లాడిలా దగ్గరకు తీసుకుని చెప్పింది. ఏడ్చి,బెదిరించి చెప్పింది. చివరికి - ఛ ! అయినా అతడు విన్నేడు. త్రాగుడు మానకపోగా, కనీసం ప్రయత్నమన్నా చెయ్యలేదు. ఇంట్లో ఎక్కడెక్కడో దాచిన డబ్బులు మాయమయ్యేవి. ఆ డబ్బులతో పాటుగా, అతడు సారా దుకాణంలో వెలిసేవాడు.

అతడి సంపాదన ఇంటిదాకా వచ్చేదికాదు. ఆమెకొచ్చే కొద్దిపాటి జీతంలోనే సంసారం గడవాలి. ఎంతో జాగ్రత్తగా, కత్తి మీద సాములా నడి సముద్రంలోనావికుడిలా సంసారాన్ని గుంభనగా, పరువుగా చెయ్యాలని ఎంతగానో ప్రయత్నించింది. కానీ ఆమెవల్ల కాలేదు. నాగరాజు వల్ల ఆ ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమైనాయ్. ఎదుగుతున్న పిల్లలు, పెరుగుతున్న ఖర్చులు, ఆకాశానంటుతున్న ధరలు. ఈ వలయంలో చిక్కుకుని ఆమె గిలగిల్లాడింది. చేయూతకోసం తపించి పోయింది. కానీ నాగరాజుకి ఇవేమీ పట్టించుకోవాలనిపించలేదు. అతడిధోరణి అతడిది. త్రాగుడు.....త్రాగుడు.....త్రాగుడు.

ఆమె బాగా ఆలోచించుకుంది. భవిష్యత్తుని భర్త ప్రవర్తనతోవెచ్చించి, పిల్లబాగోగులతో భావించి చూసుకుంది. ఒకరోజు తప్పత్రాగి వచ్చిన భర్తని నిలదీసి అడిగింది. “ మీరు త్రాగుడు మానరా, తిరిగి మామూలు మనిషి కాలేరా ? ”

అతను నదురు బెదరు లేకుండా “ మానాలనుకున్నా మాన్లేను - ఆ స్టేజీ దాటేసాను ” అన్నాడు.

ఆమె మళ్లీ రెట్టించి అడిగింది “ ఇటు నా కళ్ళలోకి అటు పిల్లల మొహాల్లోకి చూసి చెప్పండి నిజంగా మాన్లేరా, మాకోసం ఆమాత్రం చెయ్యలేరా ? ”

అతడు ఏ మాత్రం చలించకుండా తాపీగా “ నువ్వు త్రాగమంటే మొదలెట్టేనా - వద్దంటే మానెయ్యటానికి ? ” అన్నాడు.

అంతే ! ఆమె ఇంకేమీ మాట్లాడలేదు. కానీ మర్నాడు సాయంత్రం అతడొచ్చేసరికి, ఇల్లు తాళం వేసుంది. ఆమె పిల్లల్ని తీసుకుని ఆ వూళ్ళోనే వుంటున్న అన్నగారింటికెళ్ళిపోయింది. నాగరాజు మొదట్లో తెలీక తికమకపడ్డాడు, భయపడ్డాడు. తర్వాత తెల్సుకుని వెళ్ళి, భార్యని రమ్మన్నాడు. ఆమెరానంది. త్రాగుడు మాని మనిషైతే

గాని రానంది. తనకి మొగుడు కన్నా పిల్లలభవిష్యత్తుముఖ్యమంది. సమాజంలో తనకి త్రాగుబోతువాడి భార్యగా గుర్తింపురావటం సహించనంది. తన వుద్యోగం తను చేసుకుంటూ పిల్లల్ని పెంచుకోవాలని నిర్ణయించుకుంది.

ఆమె వెళ్ళి పోయాక నాగరాజ పరిస్థితి మరీ దారుణంగా తయారైంది. వుద్యోగానికెళ్ళటం మానేశాడు. పగలు రాత్రి త్రాగి అదే ఆవరణలో పడుంటాడు. తిండిలేదు. బట్టలు మార్చుకోవాలన్న ధ్యాస వుండదు. ఒక్కటేపని త్రాగుడు. విషంలాంటి త్రాగుడుతో తనని తాను ఆర్పేసుకోసాగాడు. త్రాగటానికి డబ్బులు కావాలి. అంచేత అప్పులు చేసేడు. రకరకాల కారణాలు చెప్పి వూరంతా, ఆఫీసంతా అప్పుల్నేసాడు. ఒకటి రెండుసార్లు ఉండబట్టలేక భార్యా పిల్లలని చూడటానికి వెళ్ళేడు - త్రాగి ! కానీ , ఆమె అన్న మల్ల యోధుడిలా వుంటాడు - ఈ గుమ్మంలోనే కాదు, పేటలో కనిపించినా కాల్చి పారేస్తానన్నాడు అప్పటినుంచి ఒంటరిగా ఎడారిలాంటి జీవితంలో చుట్టూకనిస్తున్న ఇసుక దిబ్బల్లాంటి ఎదురు దెబ్బలనిమననం చేసుకుంటూ సాగిపోతున్నాడు.

భార్యపైని కోపం వచ్చినప్పుడు , ఆ నిషాలో, మత్తులో ఏం చెయ్యాలో తెలీక, తనలో వున్న కోపం, ద్వేషం, అసహ్యం ఎలా చెప్పాలో, ఎవరికి చెప్పాలో అర్థంకాక, ఆమె ఉన్న చోటికెళ్ళటానికి ధైర్యంచాలక, తాము అందకు ముందున్న ఆ కాలనీకొచ్చి ఆ ఇంటి ముందు నిలబడి , కాస్తేపు ఇష్టం వచ్చిన భాషలో , నోటికొచ్చిన మాటల్లా పెద్దగా అరిచి ఏదో సాధించినవాడిలా వెళ్ళిపోతుంటాడు. మొదట్లో అతడిని చూసిన అక్కడి చుట్టూప్రక్కలవాళ్ళు కర్మ సిద్ధాంతాన్ని తల్చుకుని ఎలాంటివాడు ఎలా అయిపోయాడోనని జాలి పడేవారు. కానీ, కాలక్రమేణా అతడి ఆ కార్యక్రమం అలవాటుగా మారటం వల్ల పట్టించుకోవటమే మానేశారు.

అతడింకా అరుస్తూనే వున్నాడు.

“ నన్నొదిలి పెట్టి వెళ్ళిందంటే పిల్లలమీది ప్రేమతోకాదు. ఎవడికి తెలీదు దీని వ్యవహారం ? ఆఫీసులో ఆ ఎర్రటి కుర్రాడితో ....” తను నైతికంగా పతనమయ్యానన్న గిల్టుని, ఎదుటి వ్యక్తి పవిత్రుడుకాదని నిరూపించి తద్వారా కొన్ని క్షణాలు అయినా సంతృప్తి పొందాలన్న తపన.....

అంతా నిశ్చబ్దంగా , నిశ్చలంగా వుంది,

అంతలో ఒక ప్రక్క మూలగావున్న ఓ యింటి కిటికీ తెరుచుకుంది. మచ్చలేని చందమామ లాటి ఒక యువతి వదనం ఆ కిటికీ లోంచి తొంగిచూసింది.

కానీ అతడా విషయాన్ని గమనించలేదే.

“ మూడ్రోజులుగా తిండి లేక మలమమలామాడి ఛస్తున్నానే - నా వుసురు నీకు తగిలి తీరుతుంది. నేను చచ్చాక నిన్ను సాధించకపోతే - నా పేరు ” గాలిలోకి చేతినెత్తి ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాడు.

కిటికీలోంచి చూసిన ఆ యువతి మెల్లిగా తలుపు తీసి బయటికొచ్చింది. తలుపు తీస్తున్నప్పుడు కిర్రుమని చప్పుడైంది. గంభీరమైన ఆ నిశ్చల వాతావరణంలో ఆ శబ్దం శంఖారావంలా మ్రోగింది.

నాగరాజు అటువైపుగా చూసేడు.

ఆయువతి మెల్లిగా ముందుకొచ్చి నిలబడింది.

ఆమెని చూసేక అతడికి ప్రాణం లేచివచ్చి నట్లనిపించింది. మారణహోమం జరిగి , సృష్టియావత్తూ నాశనమయ్యి, తానొక్కడే మిగిలితోడులేక భయపడుతున్న సమయంలో, కనిపించిన నేస్తంలా భావించాడు. మెల్లిగా తూలుకుంటూ వెళ్ళి ఆ యింటి ముందుగా నిలబడ్డాడు.

ఆ యువతి అలాగే నిశ్చలంగా , శిలాప్రతిమలా నిల్చుంది.

ఆమెకి ముప్పైఏళ్ళ వయస్సుండవచ్చు. వరదలొచ్చి పరవళ్ళు త్రొక్కుతున్నట్లున్న యౌవ్వనం. బిగువుసడలని శరీరం. అజంతా శిల్పంలా , పాలరాతివిగ్రహంలా కదలిక లేకుండా నిల్చుని తీక్షణంగా అతడి వంక చూస్తోంది. నుదుట బొట్టులేకపోవటం వల్ల ఆమె అందమైన మొహం పైకప్పులేని ఇల్లులా వెల్లిగా వుంది. ఆమె కళ్ళు ప్రకాశించటం మరచిపోయినబల్బుల్లా వున్నాయ్.

నాగరాజు ఆమెనుద్దేశించి “ నమస్తే సిస్టర్ ” అన్నాడు.

ఆమె ఏమీ మాట్లాడక చలన రహితంగా నిల్చునుంది.

“ మీరు - మీరు కొత్తగా వచ్చేరా ” అనడిగాడు మళ్ళీ.

ఆమె అవునన్నట్టుగా మెల్లిగా తలూపింది.

“ నా పేరు నాగరాజు. ఇదివరకు , అదిగో ఆ ఇంట్లోనే వుండేవాళ్ళం. నా పెళ్ళాం ఎవడితోనో లేచిపోయింది ” అనునయం ఆత్యీయత కోసం మనిషిపడే అసహ్యంపు ఆరాటం....

అప్పటికీ ఆమె ఏంమాట్లాడక అలాగే నిల్చుని అతడిని పరీక్షగా చూస్తోంది.

“ అప్పటి నుంచీ యిలా అయిపోయాను. దాన్ని, ఆ రాక్షసిని మర్చిపోవటానికే త్రాగుతున్నాను - ఒట్టు ” ఆమెని నమ్మించాలని ఎంతగానో ప్రయత్నిస్తున్నాడు, అంతగా బయటపడిపోతున్నాడు.

“ మూడ్రోజులుగా తిండి లేదు ” ఆ మాటతనలో తాను అనుకుంటున్నట్లుగా మెల్లిగా అన్నాడు.

ఆ యువతి మొదటిసారిగా మట్లాడింది. “ ఆకలవుతోందా ”

ఆమె మాటలో జాలి, దయ లాంటి ధ్వనించలేదు. పైగా కఠనత్వం గోచరించింది.

“ అవునవున - బాగా ఆకలేస్తోంది ” అన్నాడు.

ఆమె చటుక్కున వెను తిరిగి లోనికెళ్ళింది. కొద్ది క్షణాల తర్వాత మళ్ళీ బయటికొచ్చింది. ఆమె చేతిలో కంచంవుంది దాన్నిండుగా అన్నం పచ్చడి, పులుసు...

మూడ్రోజులుగా తిండి మొహమెరుగని అతడికి అన్నాన్ని చూడంగానే ఆకలి మరింత అధికమయ్యింది . పీనుక్కి ప్రాణం వచ్చినట్లు మెల్లిగా కదలి ముందుకొచ్చాడు. ఆమె తన చేతిలో వున్న కంచాన్ని అక్కడ నడవాలో వుంచింది. అతడు చతికిలబడి కూర్చున్నాడు. సభ్యతకి కూడా తావులేకుండా, ఆత్రంగా , అసహ్యంగా, మృగంలా తినసాగేడు.

ఆమెలోనికెళ్ళి చిన్న లోటాతో నీళ్ళు తెచ్చి అతడి ప్రక్కగా వుంచింది.

అతడు పెద్ద పెద్ద ముద్దలుగా చేసి నోట్లోకి కూరుకుంటున్నాడు ఏ క్షణానైనా తన ముందున్న కంచం లాగేసుకుంటారేమోనన్న భయంతో తింటున్నట్లుగా వుంది అతడివాలకం.

ఆ యువతి అలాగే నిలబడితదేకంగా చూస్తోంది.

ఆమె స్మృతిపథంలో ఏవో జ్ఞాపకాలనీడలు నల్లనల్లగా కదిలాయి. దట్టంగా అలుముకున్న నల్ల మబ్బులమాటున తళుక్కుమన్న గతం తాలూకు ఆలోచనలు.

భర్త త్రాగొచ్చేవాడు. క్రమం తప్పకుండా ప్రతి నిత్యం త్రాగొచ్చేవాడు. తను అతడితో పోట్లాడేది - ఏదేది. ప్రేమతో , భయంతో విలవిల్లాడేది. అయినా అతడు త్రాగేవాడు. అతడు వ్యసనంతో శారీరకంగా, మానసికంగా నైతికంగా పతనమయ్యేడు. కాదని అదక్కడితో ఆగిపోలేదు. అతడి దురలవాటు తాలూకు నీడ తనపై గూడా నల్లటికట్లతాచులా పరుచుకుంది. అతడివల్ల, అతడి వ్యసనం వల్ల తనకి సాంఘికంగా లభించాల్సినంత గౌరవం లభించకపోగా అందరూ చిన్నగా చూసేవారు. అయినా అన్నిటిని భరించింది . చివరికి అతడేం మిగిల్చివెళ్ళాడు ? - కన్నీళ్ళు - ఒంటరితనం మృగంలాంటి మనుషులు ఎన్నాళ్ళు బ్రతికినా ఏమిటి సుఖం ? మరటువంటప్పుడు....

అతంలో అతడు తినటం పూర్తిచేసేడు. లోటాని ఎత్తి నీళ్ళు గటగటా త్రాగేడు

“ నువ్వు దేవతవి నన్ను బ్రతికించేవు ” అన్నాడు లేచి నిలబడుతూ.

ఆమె అతడివంక భావరహితంగా చూసింది - కంచాన్ని తీసుకుని వెళ్ళబోతూ
“ నీ భార్య ఎక్కడుంటుంది ? ” అనడిగింది.

“ ఏమో ! ఎక్కడ చచ్చిందో - ఎవడికి తెల్సు ” అని మొహం చిల్లించాడు...

ఆమె లోనికెళ్ళి తలుపు గడియ పెట్టుకుంది.

ఆమె రాదు వుదయం-

ఆ కాలనీ వాళ్ళందరూ నాగరాజు శవం చుట్టూ మూగేరు. అందరూ తలోవిధంగా,
విడివిడిగాను కల్చికట్టుగాను మాట్లాడుకుంటున్నారు “ నాగరాజండీ - మొదట్లో లక్షణంగా
వుండేవాడు. అదిగో ఆ యింట్లోనే వుండేవాళ్ళు. ఖర్మండీ ! ఖర్మ ! ఎవరు
తప్పించగలరు చెప్పండి. అతడి భార్య మహాఇల్లాలైంది. ఈ మధ్యన ఇతగాడితో
ప్రాణం విసుగెత్తి అన్నగారింటికెళ్ళింది. రాత్రి గూడా కేకలు, అరుపులు వినబడ్డాయి.
ప్రతి రోజు వున్నదేగదాని పట్టించుకోలేదు. రాత్రి బాగా త్రాగేసివుంటాడు. గుండె కాస్త
ఆగిపోయింది. అయినా ఎంతకాలంలాడి వెదవ ప్రాణం పోడానికి - ప్సే - ఎలాంటి
కొంపలో వుట్టేడో, ఎలా పెరిగాడో, చివరికీ విధంగా ...అమ్మాయి అడ్రస్సుగాని ఎవరికైనా
తెల్లనా. శవాన్ని ఎంత సేపని ఇలా పెట్టుకూర్చుంటాం ”.

అలా అందరూ జట్లు జల్లుగా నిలబడి మాట్లాడుకుంటుండగా ఆ యువతి తలుపు
తీసుకుని బయటికొచ్చింది, మెల్లి మెల్లిగా నడచుకుంటూ వచ్చి కాస్త దూరంలో నిల్చుని
అతడి శవం వైపు దీక్షగా ఒక్క క్షణం చూసింది. అతడి మొమం ప్రశాంతంగా “ నన్ను
బ్రతికించావ్ ” అంటున్నట్లుగా వుంది.

అంతలో ఎవరో ఇంకెవరితోనో అంటున్నారు. “ ఉద్యోగం మంచిదే - త్రాగుడికి
అలవాటుపడి వెళ్ళటం మానేశాడు. ఇప్పుడితడి భార్యకి పింఛను వగైరా బాగానే
వస్తాయి ”.

ఆ మాట విన్న ఆ యువతి మొమంలో తృప్తితో కూడిన భావం తళుక్కుమంది.
ఆమె వెంటనే వెను తిరిగింది.

“ ఇతగాడు ఎన్నేళ్ళు బ్రతికినా ఆ యిల్లాలి కేవిటి లాభం ? పైగా ఆమె పరువు
ప్రతి గడప ముందు పెట్టి అవమానించటం తప్ప అతడే విధంగా ఆమెకి
సాయపడగలడు ? కనిపించని దేవతని మెప్పించటానికి నరమేధం చేసే ఈ దేశంలో,
సాటి ఆడదానికి కన్నీరు తుడవటానికింతకన్నా నేనేం చెయ్యగలను ? పనికెలాని వస్తువును
విసర్జించినట్లు..... ”

దుష్ట సంహారానంతరం తిరిగి దేవాలయ ప్రవేశం చేస్తున్న దేవతలలోనికెళ్ళి
తలుపు గడియ పెట్టుకుంది.

----- అయ్యోహోయింది -----